

Avdelningen för systemanalys och statistik
Gottfried Weinberger

Informationsklass: K1

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Energimarknadsinspektionens delrapport (Ei R2025:05) och slutrapport (Ei R2025:16) om förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden

Sammanfattning

Ett förstärkt kundskydd är en viktig fråga för fjärrvärmemarknadens långsiktiga legitimitet, förtroende och funktion. Energimyndighetens yttrande fokuserar på Energimarknadsinspektionens (Ei:s) slutrapport (R2025:16) och dess åtgärdsförslag som har betydelse för Energimyndigheten samt Fjärrvärmenämnden.

- Energimyndigheten avstyrker de föreslagna åtgärder som Ei lämnar för att stärka Fjärrvärmenämnden. Energimyndigheten vidhåller slutsatserna från 2024 års utvärdering, där huvudbedömningen var att Fjärrvärmenämnden i sin nuvarande utformning bör avvecklas. Det konstaterades samtidigt att Fjärrvärmenämnden, om den ska finnas kvar, skulle kräva genomgripande förändringar. Energimyndigheten bedömer att Ei:s föreslagna åtgärder inte är tillräckliga för att åstadkomma en sådan omdaning och inte heller bedöms vara praktiskt genomförbara.
- Energimyndigheten noterar Ei:s resonemang om en ekonomisk reglering av fjärrvärmemarknaden om önskade förändringar uteblir. Utan att ta ställning till en sådan inriktning vill Energimyndigheten framhålla behovet av en vidare och noggrann analys både inför och efter en sådan eventuell åtgärd.
- Energimyndigheten vill uppmärksamma att transparensåtgärder som innebär offentliggörande av detaljerade uppgifter om fjärrvärmeföretagens verksamhet, finansiella ställning eller tekniska förhållanden kan medföra risker ur ett beredskaps- och säkerhetsperspektiv.

Energimyndighetens ställningstagande

Fjärrvärmenämnden

(Avser avsnitt om förstärkt Fjärrvärmenämnd som ett första steg mot framtida tvistlösning; Slutrapport Ei R2025:16; Slutsatser och åtgärdsförslag, Kapitel 9.1: Ny tvistlösningsfunktion ger kunderna möjlighet att pröva tvister; Konsekvensutredning, Kapitel 10.4: Förändrat uppdrag till Fjärrvärmenämnden; och tillhörande författningsförslag.)

Energimyndigheten avstyrker utifrån nedan argument Ei:s författningsförslag om ändring i fjärrvärmelagen (2008:263).

Energimyndigheten vill inledningsvis vidhålla slutsatserna i Energimyndighetens rapport *Utvärdering av Fjärrvärmenämndens funktion ER 2024:19* och förslagen om att lägga ner Fjärrvärmenämnden i dess nuvarande form alternativt stärka upp den i enlighet med vad som framgår av rapporten. Samtidigt kvarstår myndighetens uppfattning om att Ei, utifrån sitt uppdrag, är en lämpligare myndighet för Fjärrvärmenämndens verksamhet än Energimyndigheten.

Energimyndigheten anser, utifrån sin roll som ansvarig för Fjärrvärmenämndens kansli, att de författningsförslag Ei lämnar i rapporten inte är praktiskt genomförbara. Att godkänna alla ansökningar skulle leda till ett anmälningsförfarande istället för ett ansökningsförfarande, vilket skulle innebära en total förändring av Fjärrvärmenämndens uppdrag och regelverk kopplat därtill. Energimyndigheten konstaterar att Ei inte gjort en konsekvensanalys av sina förslag, vilket är viktigt för att få tydlighet i hur andra författningar påverkas och behöver följdändras men även med hänsyn till hur nämndens rollfördelning påverkas. Ei framför att nämnden kommer att stärkas av förslagen men Energimyndigheten anser att detta inte förklaras eller styrks på något sätt. Energimyndigheten anser snarare att nämnden kan komma att försvagas i och med att förslaget leder till att ledamöternas roll blir obsolet, medlingsammansatradena blir fler och efterarbetet med beslut och protokoll blir mer omfattande. Energimyndigheten ser även oklarheter angående det uppföljningsarbete som föreslås för nämnden. Förslagen tangerar ett tillsynsansvar, vilket nämnden enligt gällande lagstiftning inte har. Tillsynsansvaret för fjärrvärmelagen ankommer på Ei.

Ekonomisk reglering

(Avser avsnitt om föreslagna åtgärderna inte leder till tillräckliga förbättringar för kunderna; Slutrapport Ei R2025:16; Slutsatser och åtgärdsförslag, Kapitel 9.5: Ekonomisk reglering är nästa steg om förändringar uteblir.)

Energimyndigheten noterar Ei:s resonemang om att ekonomisk reglering av fjärrvärmemarknaden kan bli aktuell på sikt om de föreslagna kundskyddsåtgärderna (bl.a. tvistlösningsfunktion, transparensplattform, årlig rapport om fjärrvärmemarknadens utveckling) inte får tillräcklig effekt. Mot denna bakgrund vill Energimyndigheten framhålla att det kan finnas värde i att

redan nu överväga former för hur en noggrann analys kan genomföras, både före och efter en sådan reglering. Detta skulle ge en bättre förutsättning för framtida ställningstaganden, utan att föregripa om, när eller hur en sådan reglering bör införas. Syftet skulle vara att stärka analys- och beslutsunderlaget snarare än att förutsätta någon viss inriktning.

Transparens och säkerhetsaspekter

(Avser avsnitt om nationell transparensplattform för fjärrvärme som möjlighet till ökad öppenhet och transparens; Slutrapport Ei R2025:16; Slutsatser och åtgärdsförslag, Kapitel 9.2: Kunderna behöver större insyn i fjärrvärmeverksamheten.)

Energimyndigheten ser positivt på Ei:s ambition att stärka kundernas ställning genom ökad transparens. I detta sammanhang vill myndigheten dock uppmärksamma att transparensåtgärder som innebär offentliggörande av detaljerade uppgifter om fjärrvärmeföretagens verksamhet, finansiella ställning eller tekniska förhållanden kan medföra risker ur ett beredskaps- och säkerhetsperspektiv. Fjärrvärme utgör en samhällsviktig verksamhet och information som rör exempelvis driftförhållanden, nätstrukturer eller kapacitet kan i vissa fall vara känslig om den görs allmänt tillgänglig. Energimyndigheten bedömer därför att en framtida transparensplattform behöver utformas med beaktande av gällande regelverk för säkerhetsskydd och informationstillgång samt med en tydlig avvägning mellan insyn, konkurrensneutralitet och skydd av samhällsviktig infrastruktur.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Gustav Ebenå, enhetschefen Martin Johansson samt chefsjuristen Rikard Janson. Föredragande har varit handläggaren Gottfried Weinberger.

Caroline Asserup

Gottfried Weinberger